SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

I. évfolyam 17. szám | 1953 szeptember 28 | Ára 40 fillér

„A párt erejét a néppel való elszakíthatatlan kapcsolat alkotja. A nép erejét a párt körüli tömörülése alkotja."

(Az SZKP Központi Bizottságának tézisei a Szovjetunió Kommunista Pártja fennállásának 50. évfordulójára.)

A Finommechanika dolgozói jó gazdái az egyetemek műszereinek

A két egyetem intézeteiben számtalan villanymotor, műszer segítségével végzik a tudományos kutató munkát tudósaink, tanszemélyzetünk. Számtalan országos jelentőségű, s jónéhány világviszonylatban is jelentős eredmény született klinikáinkon — Gyógyszertani-Mikrobiológiai, Orvosvegytani, Fizikai, Szerves és Szervetlen Kémiai és több más intézetünkben. Ezekre egész országunk, mi, a szegedi egyetemek dolgozó is büszkék vagyunk.

Elmondhatjuk, hogy e nagyszerű eredményekhez hozzájárulnak a technikai felszerelés karbantartása, megjavítása révén a finommechanika dolgozói, elsősorban Ujj László Raffai és Szekeres elvtársak s a műhely többi dolgozója is.

Raffai elvtárs egyetemünk motortekercselője, többezer motor őre, kezdve a diónagyságnyi motoroktól a 8—10 lóerősig. Ezek szinte a világ minden gyártmányát magába foglalják.

Nagyon szereti munkáját. Jelszava: minőségi munkát végezni. E jelszó megvalósulásának ékes bizonyítéka, hogy mióta az egyetemen van, a keze alól kikerülő motorok közül egyet sem vittek vissza kiégve közvetlenül az üzembeállítása után.

Amióta az egyetemen dolgozik, több 10.000 forintot takarított meg népgazdaságunknak. Ezt minőségi munkával, a motorok élettartamát megkétszerező különleges tekercseléssel és újításaival érte el.

Egyik elgondolásának gyakorlati alkalmazása révén pl. egy elektromos (8 kw-os) ívhegesztőkészülék üzembehelyezése 20—30 százalékos oxigénmegtakarítást jelent.

Több újításáért pénzjutalomban részesült. Beszélgetésünk során elmondotta, hogy újított ő a multban is — például a pneumatik gumiabroncs elgondolásának megvalósításába 241 pengőt fektetett bele — s egyszerűen eltulajdonították tőle.

„Ma megbecsülik munkámat. Ujítási elgondolásaimhoz biztosítják az anyagi eszközöket s megfelelő pénzjutalomban is részesítenek" — mondja Raffai elvtárs.

Szekeres elvtárs hivatali munkában dolgozott. Átképzős tanfolyamot végzett, így került a műhelybe. Ujj elvtárs és munkatársai szeretettel fogadták és tanították. Elvégezte a 3 hónapos röntgen-tanfolyamot. Ma az egyetem legjobb szakemberei közé tartozik.

Ötlete nyomán, Raffai és Ujj Lászlóval nagyjelentőségű próba transzformátort készítettek a szigetelés vizsgálatok ellenőrzésére. Ezen munkájuk értékét növeli, hogy a készüléket felajánlásként selejtanyagból állították össze és így kb. 13 ezer forintot takarítottak meg.

Ujj elvtárs irányítja e részleg igen nehéz, de szép munkáját. 1930 óta; 23 éve dolgozik az egyetemen. Vezetésével vált jóhírűvé a Finommechanika. Számtalan tudományos munka sikerét segítette elő nagy technikai tudásával.

Jelenleg a Mikrobiológiai Intézet részére egy termosztát teljes automata berendezésén dolgozik. Sok elfogadott újítás gazdája. Mikor újításai iránt érdeklődtünk, szerényen csak néhányat sorolt fel.

Ezek közé tartozik a termosztát elektromos automata berendezése, Warburg-készülék, centrifugák szabályozása transzformátor segítségével, gyorskeverő készülék.

Jelenleg is több újításon dolgozik. Munkatársai szeretik, mert nagy a szakmai tudása és nap mint nap képezi magát, a fiatalóknak szívesen segít, állandóan tanítja őket.

Megbecsülés jár ezért a szép munkáért, s arra kell törekedni, hogy a munkát akadályozó tényezőket elhárítsuk előlük.

Kérdéseinkre elmondják, hogy feltétlen szükséges egy esztergapad, több jóminőségű szerszám, mert eddig kéziszerszámaik, segédeszközeik 90 százalékát maguknak kellett elkészíteni.

Indokolt a létszámemelés is, mert az intézetek műszerállománya a felszabadulás óta ugrásszerűen megnőtt, s ehhez képest a Finommechanika, de az egész műhely fejlődése létszámban és felszerelésben nagyon lemaradt.

Raffai elvtárs liftindító motort tekercsel, mellette Ujj László elvtárs, a Finommechanika vezetője

„Ezért sokszor olyan munkát végzünk — mondja Ujj elvtárs —, **amit nyugodtan rábízhatnánk kezdő technikusra, s ez idő alatt nagyobb tudást kívánó műszerek javításán tudnánk dolgozni".**

Nagymihály elvtárs, aki bádogos, egy műszersterilizálót, amelyet 4000 forintért akartak megjavítani 750 forintnyi összegből rendbehozott, mégis sokszor szakmunkás szempontjából haszontalan dolgokra fecsérlődik ideje.

Kátai elvtárs vasesztergályos, bonyolult esztergálásokban is jártas. Őt sem elégítik ki a rábízott feladatok. Ezért el akar menni más üzembe, hogy tovább tudja fejleszteni szakmai tudását. Pedig az egyetemen van éppen elég nagyobb képzettséget igénylő esztergályos munka.

Más tényező is akadályozza a munka gyors menetét a műhelyben: a műhelyvezető Fenyvesi elvtárs és a beosztottak közötti viszony.

A vezető csak akkor igazán vezető; ha beosztottait elvtársiasan bírálja, rámutat hibáikra, de nem „resteli" megdícsérni munkatársait a jó munkáért, ha állandóan képezi magát, s látják, hogy tőle tanulni lehet. Az olyan vezető, aki nem becsüli kellően beosztottjait, az nem is számíthat munkatársai szeretetére.

A műhelyben nincs meg az összhang a vezető és munkatársai között, nem kielégítőek a munkafeltételek ezért lassabban megy a munka, csökken az újítások száma. Feltétlen szükséges, hogy az állami vezetés- és a pártalapszervezet a kommunista kritika bátor alkalmazásával tárja fel a vezető és beosztottjai hibáit, s a legrövidebb időn belül szüntesse meg a hiányokat.

A fent említett elvtársak és munkatársaik érdemesek a vezetők és az intézetek fokozott megbecsülésére, és ha tapasztalják, hogy eredményeiknek, sikereiknek örülünk, akkor még jobban dolgoznak, még több újítással segítik elő egyetemeink, egész országunk fejlődését.

Az Egyetemi Pártválasztmány ülése és a szeptemberi rendkívüli taggyűlések

Az Egyetemi Pártválasztmány szeptember 2-i ülésén a Központi Vezetőség, a Megyei és a Városi Pártbizottság képviselőinek jelenlétében megtárgyalta a Központi Vezetőségnek a párt belső életére vonatkozó határozatait és területünkre való alkalmazásuk módját. Az Egyetemi Pártbizottság beszámolóját Hevesi János elvtárs, az EPB szervezőtitkára mondotta el.

A beszámoló elején rámutatott azokra a hatalmas eredményekre, amelyeket pártunk vezetésével dolgozó népünk elért. Rámutatott arra, hogy államunk bőkezű támogatása, pártjagjaink és pártonkívüli dolgozóink, hallgatóink önfeláldozó munkája nyomán a szegedi egyetemek és a főiskola területén is jelentős sikerekről számolhatunk be. Uj épületekkel, tanszékekkel, korszerű felszerelésekkel gazdagodtunk, megnőtt a tanszemélyzet és a hallgatóság létszáma. Professzoraink alkotó tudományos munkájának elismeréséről tanúskodik Kossuth-díjasaink növekvő száma. A vizsgaeredmények évről-évre javulnak s tükrözik az oktató, nevelő munka, a kommunisták irányításával folyó politikai munka színvonalának emelkedését.

Mindez azonban nem feledteti a munka közben elkövetett hibákat: ezeknek kijavítása döntően hozzásegít bennünket ahhoz, hogy az eddiginél sokkal jobb politikai munkával támasszuk alá a párt és a kormány gazdaságpolitikai irányelveinek gyakorlati megvalósítását.

A Pártbizottság beszámolója ennek megfelelően önkritikusan feltárta a pártvezetésben, a káderpolitikában és az ideológiai munkában területünkön tapasztalható súlyos hibákat. Az Egyetemi Pártbizottságon belül úgyszólván teljesen hiányzott a pártszerű, kollektív vezetés. Az EPB volt titkára a legtöbb kérdésben kisajátította a döntés jogát: a Pártbizottság többi tagjának határozatlansága folytán, az építő kommunista kritika és a bátor önbírálat fegyverének berozsdásodása következtében az egyszemélyi parancsolgatás, az öncélú túlszervezés kezdte jellemezni az EPB irányító munkáját. Az alapszervi vezetőségek feje fölött átnyúlás, a párttagság és a pártonkívüliek véleményének elhanyagolása a tömegekkel való kapcsolat meglazulását vonta maga után. Különösen fenyegető jelenség volt a professzorokhoz való viszony rosszabbodása.

Az EPB megsértette a szervezeti szabályzat azon pontját, hogy két küldött-közgyűlés közt a választmány az egyetemi pártszervezetek legfelsőbb, irányító szerve, melynek határozatokat kell hoznia a Pártbizottság munkájának irányítására. A Pártválasztmányt csak alkalmilag hívták össze, napirendjét pedig ötletszerűen határozták meg. A Pártválasztmány nem tanácskozott rendszeresen.

Mindezek a hibák, természetesen, károsan hatottak az alapszervekre is, ahol szintén nem, vagy csak alig érvényesült a kollektív vezetés elve, a taggyűlés irányadó szerepe. Eléggé általánossá vált a tömegek hangjának, az alulról jövő jelzéseknek, bírálati szempontoknak elhanyagolása, visszautasítása, illetve csupán formális elfogadása. A pártvezetés, a párttagok iránti bizalmat kicsinyes pletykák, kispolgári intrikák kezdték ki. Az állami vezetéssel való kapcsolat egész területünkön komoly hiányosságokat mutat. Pártszerveink sokszor eltűrték, sőt maguk is hozzájárultak ahhoz, hogy a politikai munka rovására kijáró szervvé süllyedjenek, melyeknek az a „hivatása", hogy az állami vezetés helyett „az asztalra üssenek".

Az EPB irányító munkájának hiányosságai következtében egyetemeinken és a főiskolán tervszerűtlen volt a pártépítés. Egyes területeket (Orvosegyetem, Jogi kar) a PB igen mostohán kezelt. Komoly hibák tapasztalhatók az egyetemi sajtó munkájában is, melynek színvonalát alaposan meg kell javítani. A Pártbizottság elsősorban jelentések tömkelege alapján tájékozódott a felmerülő problémákról. Jellemző, hogy ez a bürokratikus munkastílus átragadt a DISZ-re, fiatalokra is. Az eddiginél jóval nagyobb figyelmet kell fordítani a dolgozók, a hallgatók életviszonyainak megjavítására.

A beszámoló rámutatott a felsőbb párt- és állami szervek irányító munkájában tapasztalt hiányosságokra is. Igy megemlítette, hogy az Oktatásügyi Minisztérium több komoly hibát követett el a végzett hallgatók elhelyezése tekintetében, valamint azzal, hogy az egyetemről indokoltan eltávolított hallgatók közül néhányat kellően megalapozott indok nélkül visszavett. A párt- és DISZ-munkában elkövetett hibák kijavítását nagymértékben gátolja, hogy az EPB titkári posztjának betöltése máig sem nyert kielégítő megoldást. A területen kinevelt alkalmas elvtársakat jórészt magasabb munkakörökbe helyezték, a megfelelő megoldást tehát elsősorban felülről kell biztosítani. Szükséges, hogy a felsőbb pártszervek (megyei és városi PB) több konkrét segítséget nyujtsanak az Egyetemi Pártbizottságnak.

Hevesi elvtárs ezután beterjesztette az EPB által kidolgozott határozati javaslatot, majd megindult a vita.

A Pártválasztmány tagjai sok hasznos szemponttal egészítették ki a beszámoló és a határozati javaslat pontjait. A hozzászólások alapján kiderült, hogy a kollektív vezetés a legtöbb alapszervezetben is jóformán teljességgel hiányzott. A taggyűlési beszámolókat nem a vezetőségek, hanem egyedül a titkárok készítették. Általános jelenség, hogy a funkcionáriusok nem bírálják egymást munkájuk alapján személyükben. A PB instruktor-hálózata igen gyenge munkát végzett; a PB-tagok viszont adminisztratív feladatokkal bajlódtak és gyakran nem tudtak elszakadni az íróasztaltól. A tanév már megkezdődött, de sem az EPB-nak, sem az alapszervezeti vezetőségeknek nincs munkatervük. Több hozzászóló hiányolta, hogy a beszámoló nem domborította ki eléggé a Pártbizottság többi tagjának felelősségét a vezetés hibáiért és túlságosan a volt titkár személyét állította be e hibák forrásául.

Az EPB tagjait felelősség terheli azért, hogy hosszú időn keresztül eltűrték a kollektív vezetés, a pártdemokrácia durva megsértését, a parancsolgatás és ledorongolás pártunktól idegen gyakorlatát, sőt, nem egyszer maguk is beleestek ezekbe a hibákba.

Az elvtársak igen alaposan mutattak rá a menzák és a diákotthon munkájában megmutatkozó súlyos fogyatékosságokra: a túlzsúfoltságra, a magas díjakra, a gyenge minőségre stb. Szegvári elvtárs hozzászólása az Orvosegyetem komoly belső problémáit tárta fel, ahol a három alapszervezet egymástól elszigetelten dolgozik és nem sikerült megoldani az alapszervezetek és az állami vezetés együttműködését.

A Központi Vezetőség Agit.-Prop. Osztálya részéről Kiss Endre elvtárs megbírálta a határozati javaslatot, mely túlságosan általánosan jelölte meg a feladatokat. A javaslatot sokszorosítva kellett volna a Választmány tagjainak rendelkezésére bocsájtani. Felhívta a figyelmet arra, hogy szakítani kell az eddigi helytelen, középiskolás gyakorlattal, mely a gyengébb hallgatókat állította az egyetemi oktató munka középpontjába: ezeknek instruálása sok energiát emésztett fel, a valóban egyetemi színvonalú hallgató-káderekkel pedig kevesebbet foglalkoztunk.

A Megyei Pártbizottság részéről Sinkó elvtárs hiányolta, hogy a beszámoló nem mozgósított eléggé a feladatok megoldására; egyben ígéretet tett arra, hogy a Megyei Pártbizottság nagyobb segítséget fog adni az egyetemi pártszerveknek munkájuk sikeresebb végzéséhez.

A Pártválasztmány ezután elfogadta a PB beszámolóját, valamint a határozati javaslatot és utasította a PB-ot, hogy a határozatok alapján szeptember 15-ig dolgozzon ki konkrét tervet a felmerült hiányosságok kiküszöbölésére.

Az ülés fordulatot jelent a Pártválasztmány eddigi működésében. Először mutatkozott meg, hogy a Választmány valóban területünk hivatott, kollektív vezető szerve, amely határozataival irányt szab a PB és az alapszervezetek működésének, munkájának. A tanácskozást a hibák bátor, konkrét feltárása és a legtöbb hozzászóló részéről az őszinte önbírálat jellemezte. A felvetett javaslatok igen gyümölcsözőek lesznek a pártvezetés megjavítása szempontjából. Ennek ellenére tapasztalhattunk hiányosságokat is a választmányi ülés munkájában — a már említetteken kívül. Igy nem esett szó a Pedagógiai Főiskola és a Jogi Kar pártszervezetének munkájáról: a két alapszerv képviselői nem szólaltak fel. Nem hallatszott a DISZ képviselőjének hangja sem; — ez még jobban kiemelte a tanácskozás azon hiányosságát, hogy általában keveset foglalkoztak a DISZ problémáival. Kevesen szóltak hozzá magához a határozati javaslathoz is: ez főképp annak tulajdonítható, hogy a javaslat nem tartalmazott konkrétumokat. Az EPB-nak több önállóságot, kezdeményezést kell tanúsítania ezen a téren.

A Pártválasztmány ülése után alapszervezeteink rendkívüli taggyűlésen vitatták meg a Központi Vezetőség határozatából adódó konkrét helyi tennivalókat. A taggyűlések általában igen eredményesek voltak. Elsőízben történt meg területünkön, hogy az alapszervezetekben nem „titkári referátumok" hangzottak el, hanem a pártvezetőségek által kollektív munkával elkészített beszámolók. A Jogi kari vezetőség beszámolója konrétan tárgyalta az eredményeket és a hiányosságokat. A vezetőség elismerte, hogy a tagság bírálatát sokszor csak formálisan fogadta el, a kijavításról nem intézkedett. A Bölcsészkari vezetőség beszámolója személyre szólóan megbírálta a reszortfelelősök eddigi munkáját.

A hozzászólások során az elvtársak bátran feltárták az alapszervi munka hiányosságait. Rámutattak a kollektív vezetés hiányából adódott súlyos hibákra, a pártépítés kampányszerű voltára, a népnevelőmunka színvonalának alacsonyságára és a pártcsoportok elhanyagolására, javaslataik figyelmen kívül hagyására. Felszólították a vezetőségeket, hogy a jövőben számoljanak be a taggyűlési határozatok végrehajtásáról és az egyes reszortok munkájáról. A vezetőség határozatait ismertessék a pártcsoportokban és kérjék ki azok véleményét a munka minden területén, beleértve a tag- és tagjelölt-felvételt. A Bölcsészkaron a tagság megbírálta a vezetőséget amiatt, hogy azonos témáról gyakran több értekezletet szervezett. Ugyanitt felvetődött a formálissá vált professzorok közti népnevelő munkának a felváltása baráti beszélgetésekkel. Nagy figyelmet szenteltek a kultúrmunka megjavításának.

A taggyűléseken több szempontból bírálták az EPB munkáját is. Igy pl. a Jogi Karon a Kar elhanyagolása miatt, az Orvosegyetemi GH taggyűlésén pedig azért, mert az EPB kevés személyes segítséget nyújt az alapszervnek, így a GH munkáját mindig csak bírálják, de a javítás útját nem igen mutatják meg. A Bölcsészkaron felhozták, hogy az EPB sokszor feleslegesen állít fel bizottságokat egyes területek felülvizsgálására, jelentéseiket azonban nem veszi figyelembe.

Sok hozzászólás foglalkozott szociális kérdésekkel (menza, diákszálló, napközi otthon stb.). A Klinika I. alapszervezetben túlságosan is erre a területre összpontosult a vita: a hozzászólók helytelenítették, hogy a klinikai dolgozók kétféle kosztot kapnak; hogy a gyermekklinika dolgozói nem kapták meg a Munka Törvénykönyvében biztosított pótlékot és védőruházatot. Bírálták a GH-t, hogy a tanársegédek inspekciós díjának csak egyrészét fizette ki és nem biztosította azt a párszáz forintot, amely lehetővé tenné a klinika dolgozói által az anyák számára készített útmutató kiadását a koraszülött gyermekek ápolásáról. A klinika forgalma örvendetesen kétszeresre növekedett.

(Folytatás a 2. oldalon)